

สรุปการตรวจสอบข่าวการระบาดของโรค/ภัยสุขภาพในรอบสัปดาห์ที่ 25 ปี พ.ศ. 2568

Outbreak Verification Summary, Week 25, 2025

ทีมเฝ้าระวังเหตุการณ์ผิดปกติ (WATCH Team) กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข

✉ situationawaressteam@gmail.com

กรมควบคุมโรค ได้รับรายงานเหตุการณ์ โรค และภัยสุขภาพที่สำคัญ ผ่านโปรแกรมการตรวจสอบข่าวการระบาด กรมควบคุมโรค จากเครือข่ายงานสาธารณสุขทั่วประเทศ ในสัปดาห์ที่ 25 ระหว่างวันที่ 16–22 มิถุนายน 2568 ดังนี้

สถานการณ์ภายในประเทศ

1. โรคเมลิออยโดสิสเสียชีวิต จาก 7 จังหวัด พบผู้ป่วยโรคเมลิออยโดสิสเสียชีวิต จำนวน 9 ราย จาก 7 จังหวัด ได้แก่ บุรีรัมย์ 3 ราย อุทัยธานี ชัยภูมิ สระแก้ว ระยอง มหาสารคาม และตรัง จังหวัดละ 1 ราย เริ่มป่วยระหว่างวันที่ 15 พฤษภาคม–14 มิถุนายน 2568 เป็นเพศชาย 8 ราย เพศหญิง 1 ราย สัญชาติไทยทุกราย ค่ามัธยฐานของอายุเฉลี่ย 50.33 ปี โดยอาการที่พบส่วนใหญ่ ได้แก่ ไข้ มีเสมหะ ปวดศีรษะ หายใจ หอบเหนื่อยมาก และใส่ท่อช่วยหายใจ จำนวน 4 ราย ปัจจัยเสี่ยงส่วนใหญ่ที่พบ ได้แก่ มีโรคประจำตัว ประกอบอาชีพเกษตรกรรม มีบาดแผลและสัมผัสดิน เดินลุยน้ำไม่สวมรองเท้า เก็บตัวอย่างเลือดเพื่อส่งตรวจหาเชื้อก่อโรค รายงานผลตรวจทางห้องปฏิบัติการพบเชื้อ *Burkholderia pseudomallei* ในผู้ป่วยทุกราย

2. โรคติดเชื้อสเตรปโตคอคคัสซูอิสเสียชีวิต จังหวัด นครราชสีมา

เหตุการณ์ที่ 1 พบผู้ป่วยเพศหญิง สัญชาติไทย อายุ 28 ปี อาชีพพนักงานโรงแรม โรคประจำตัว โรคภูมิแพ้ (Allergic Rhinitis) ที่อยู่ขณะป่วย ตำบลหมูสี อำเภอปากช่อง เริ่มป่วยวันที่ 24 มีนาคม 2568 ด้วยอาการไข้ ปวดศีรษะ หายใจลำบาก เข้ารับการรักษาครั้งแรกเมื่อวันที่ 4 เมษายน 2568 ที่โรงพยาบาลเอกชนแห่งหนึ่ง สัญญาณชีพแรกรับ อุณหภูมิร่างกาย 37.9 องศาเซลเซียส อัตราการเต้นของหัวใจ 96 ครั้งต่อนาที ความดันโลหิต 116 / 55 มิลลิเมตรปรอท อัตราการหายใจ 20 ครั้งต่อนาที แพทย์พิจารณาเข้ารับการรักษาเป็น

ผู้ป่วยใน โดยเก็บตัวอย่างเลือดส่งตรวจโดยวิธีการเพาะเชื้อ จำนวน 1 ตัวอย่าง วันที่ 7 เมษายน 2568 รายงานผลตรวจทางห้องปฏิบัติการพบเชื้อ *Streptococcus suis* แพทย์พิจารณาส่งตัวเข้ารับการรักษาต่อที่โรงพยาบาลมหาราชนครราชสีมา วันที่ 14 มิถุนายน 2568 ผู้ป่วยเสียชีวิต จากการสอบสวนโรคเพิ่มเติม พบประวัติเสี่ยง คือ สัมผัสสุกรและบริโภคเนื้อหมูดิบ

เหตุการณ์ที่ 2 พบผู้ป่วยชายไทย อายุ 27 ปี อาชีพรับจ้าง ปฏิเสธโรคประจำตัว ที่อยู่ขณะป่วย ตำบลไทยเจริญ อำเภอหนองบุญมาก เริ่มป่วยวันที่ 13 พฤษภาคม 2568 ด้วยอาการไข้สูง กินยาลดไข้ไม่ดีขึ้น วันที่ 14 พฤษภาคม 2568 เข้ารับการรักษาครั้งแรกที่โรงพยาบาลหนองบุญมาก ด้วยอาการไข้ อาเจียน ปวดศีรษะ พูดคุยรู้เรื่อง ได้ยินปกติ สัญญาณชีพแรกรับ อุณหภูมิร่างกาย 39.8 องศาเซลเซียส อัตราการเต้นของหัวใจ 126 ครั้งต่อนาที อัตราการหายใจ 24 ครั้งต่อนาที ความดันโลหิต 93/33 มิลลิเมตรปรอท ระหว่างรักษาอยู่ที่โรงพยาบาลหนองบุญมาก ผู้ป่วยมีอาการหอบเหนื่อยมากขึ้น แพทย์พิจารณาใส่ท่อช่วยหายใจ วินิจฉัยเบื้องต้น Sepsis unspecified จึงส่งตัวเข้ารับการรักษาต่อที่โรงพยาบาลมหาราชนครราชสีมา จากนั้นเก็บตัวอย่างเลือด ส่งตรวจเพาะเชื้อจากเลือด พบเชื้อ *Streptococcus suis* วันที่ 30 พฤษภาคม 2568 ผู้ป่วยเสียชีวิต

การดำเนินการ

1. เจ้าหน้าที่สาธารณสุขร่วมกับอาสาสมัครสาธารณสุขหมู่บ้าน ดำเนินการค้นหาและเฝ้าระวังผู้ป่วยสงสัย ผู้ที่มีอาการตามเกณฑ์ทางคลินิกในพื้นที่เพื่อเข้าสู่กระบวนการรักษา

2. เจ้าหน้าที่สาธารณสุขประสานข้อมูลการดำเนินงานเฝ้าระวัง และควบคุมโรคจากสัตว์สู่คน ร่วมกับปศุสัตว์อำเภอในพื้นที่

3. สื่อสารความเสี่ยงเรื่องโรคไข้หวัดใหญ่แก่คนในชุมชน เพื่อให้มีการเฝ้าระวังและป้องกันการเกิดโรค

3. การประเมินความเสี่ยงของการระบาดของโรคเมลิออยโดสิส

ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม-22 มิถุนายน 2568 ข้อมูลจากระบบดิจิทัลเพื่อการเฝ้าระวัง กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข (DDS) พบผู้ป่วยโรคเมลิออยโดสิสทั้งหมด จำนวน 1,437 ราย คิดเป็นอัตราป่วย 4.14 รายต่อประชากรแสนคน และพบผู้เสียชีวิตทั้งหมด จำนวน 53 ราย คิดเป็นอัตราตาย 0.15 รายต่อประชากรแสนคน กลุ่มอายุที่พบอัตราป่วยมากที่สุดคือ กลุ่มอายุมากกว่า 60 ปีขึ้นไป (อัตราป่วย 6.56 รายต่อประชากรแสนคน) รองลงมา คือ กลุ่มอายุ 50-59 ปี (อัตราป่วย 5.36 รายต่อประชากรแสนคน) และกลุ่มอายุ 40-49 ปี ตามลำดับ (อัตราป่วย 3.21 รายต่อประชากรแสนคน) โดยจากข้อมูลพบอัตราป่วยมากที่สุดในจังหวัดมุกดาหาร (อัตราป่วย 13.21 รายต่อประชากรแสนคน) รองลงมา คือ จังหวัดยโสธร (อัตราป่วย 11.86 รายต่อประชากรแสนคน) และบึงกาฬ (อัตราป่วย 11.64 รายต่อประชากรแสนคน) ตามลำดับ โดยในสัปดาห์นี้พบรายงานผู้ป่วยโรคเมลิออยโดสิสมีแนวโน้มสูงขึ้นอย่างต่อเนื่องเมื่อเทียบกับค่ามัธยฐาน 5 ปีย้อนหลัง โดยเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องในช่วง 4 สัปดาห์ที่ผ่านมา ข้อมูลจากโปรแกรมเฝ้าระวังเหตุการณ์โรคและภัยสุขภาพ กรมควบคุมโรค (M-EBS) พบเหตุการณ์โรคเมลิออยโดสิสที่เข้าเกณฑ์ตรวจสอบข่าวของกรมควบคุมโรคทั้งหมด จำนวน 47 เหตุการณ์ โดยปัจจัยเสี่ยงต่อการติดเชื้อที่พบส่วนใหญ่เกิดจากประกอบอาชีพเกษตรกรรมหรือผู้ที่ต้องทำงานสัมผัสกับดินและน้ำเป็นเวลานาน และมีบาดแผลที่เท้า โดยปัจจัยเสี่ยงที่สนับสนุนให้อาการมีความรุนแรงจนถึงการเสียชีวิต ได้แก่ ผู้ที่มีโรคประจำตัว เช่น โรคเบาหวาน โรคไตเรื้อรัง โรคปอดเรื้อรัง (เช่น COPD, ซีสต์ไฟโบรซิส) โรคธาลัสซีเมีย โรคมะเร็ง ภาวะภูมิคุ้มกันบกพร่องอื่น ๆ เป็นต้น

เนื่องจากขณะนี้ ประเทศไทยเข้าสู่ฤดูฝนอย่างเต็มรูปแบบทั่วทุกภูมิภาค ส่งผลให้หลายพื้นที่อาจพบน้ำท่วมขัง หรือมีน้ำขังบริเวณผิวดิน พื้นดินมีลักษณะชื้นและ ประกอบกับอาชีพส่วนใหญ่ของคนไทยยังคงเป็นอาชีพเกษตรกรรม จึงอาจพบผู้ป่วยโรคเมลิออยโดสิสเพิ่มสูงขึ้นได้ และหากผู้ป่วยมีโรคประจำตัว เช่น โรคเบาหวาน โรคไตเรื้อรัง โรคปอดเรื้อรัง เป็นต้น อาจพบความเสี่ยงต่อการเสียชีวิตได้ แต่อย่างไรก็ตาม โรคเมลิออยโดสิสยังมีความเสี่ยงในระดับปานกลาง เพราะแม้ว่าเชื้อเมลิออยโดสิสพบได้ในดินและน้ำทุกภูมิภาคในประเทศไทย และสามารถแพร่กระจายได้ แต่การติดเชื้อส่วนใหญ่ยังพบเฉพาะกลุ่มที่มีประวัติสัมผัสดินและน้ำเป็นเวลานาน ทั้งนี้ ในประเทศไทยยังคงพบผู้ป่วยและผู้เสียชีวิตด้วยโรคเมลิออยโดสิสเพิ่มสูงขึ้น ดังนั้นควรมีการสื่อสารความเสี่ยงและเร่งสร้างการรับรู้ในประชากรกลุ่มเสี่ยงที่มีอาชีพเกษตรกรรมหรือผู้ป่วยเบาหวาน เพื่อช่วยเพิ่มความตระหนักในการป้องกันตนเองให้ปลอดภัยจากโรคเมลิออยโดสิสเพิ่มขึ้น

สถานการณ์ต่างประเทศ

กัมพูชารายงานพบโรคไข้หวัดนก H5N1 รายที่ 5 ในปี พ.ศ. 2568

เจ้าหน้าที่สาธารณสุขกัมพูชารายงานกรณีไข้หวัดนก H5N1 ในหญิงวัย 65 ปี จากบ้าน Kraing Ampil ตำบล Taing Yap อำเภอ Prey Kabas จังหวัด Takeo โดยรายละเอียดเหตุการณ์พบผู้ป่วยมีอาการไข้ ไอ หายใจถี่ หายใจลำบาก ขณะนี้อยู่ในการดูแลจากทีมแพทย์อย่างใกล้ชิด จากการตรวจสอบพบว่าผู้ป่วยไม่ได้สัมผัสกับไก่ที่ป่วยหรือตาย ซึ่งบริเวณบ้านผู้ป่วยเลี้ยงไก่ประมาณ 10 ตัว แต่ไม่มีไก่ตัวใดป่วยหรือตาย และในหมู่บ้านที่ผู้ป่วยอาศัยอยู่ก็ไม่มีไก่ที่ป่วยหรือตายด้วย ทีมตอบสนองเหตุฉุกเฉินของกระทรวงสาธารณสุขในระดับชาติและระดับท้องถิ่นได้ร่วมมือกับทีมงานจากกรมเกษตรจังหวัดและหน่วยงานท้องถิ่นทุกระดับในการสืบสวนการระบาดของโรคไข้หวัดนกอย่างจริงจัง และดำเนินการค้นหาแหล่งที่มาของการติดเชื้อในสัตว์และในคนอย่างต่อเนื่อง ค้นหาผู้ป่วยที่ต้องสงสัยและผู้ติดต่อเพื่อป้องกันไม่ให้แพร่ระบาดต่อไปยังผู้อื่นในชุมชน และแจกจ่ายยา Tamiflu

ให้กับผู้ที่ติดต่อใกล้ชิด และดำเนิน การรณรงค์ด้านการศึกษา สุขภาพให้กับประชาชนในหมู่บ้านที่เกิดเหตุ

นอกจากนี้ กระทรวงสาธารณสุขกัมพูชาได้แจ้งเตือน ประชาชนให้เฝ้าระวังไข้หวัดนกอย่างต่อเนื่อง และประชาสัมพันธ์ ประชาชน ในการเฝ้าระวัง และสังเกตอาการของตนเอง หากมี อาการไข้ ไอ มีเสมหะ หายใจลำบาก และมีประวัติสัมผัสไก่ป่วย

หรือตายภายใน 14 วันก่อนเกิดการระบาด งดเดินทางไปยัง สถานที่แออัดและเมืองที่มีผู้คนพลุกพล่าน และควรไปพบแพทย์ เพื่อรับคำปรึกษาและรับการรักษาที่ศูนย์สุขภาพหรือโรงพยาบาล ที่ใกล้ที่สุดทันที เพื่อป้องกันการเสียชีวิต

ที่มา : <https://outbreaknewstoday.substack.com/p/cambodia-reports-5th-h5n1-avian-influenza-540>